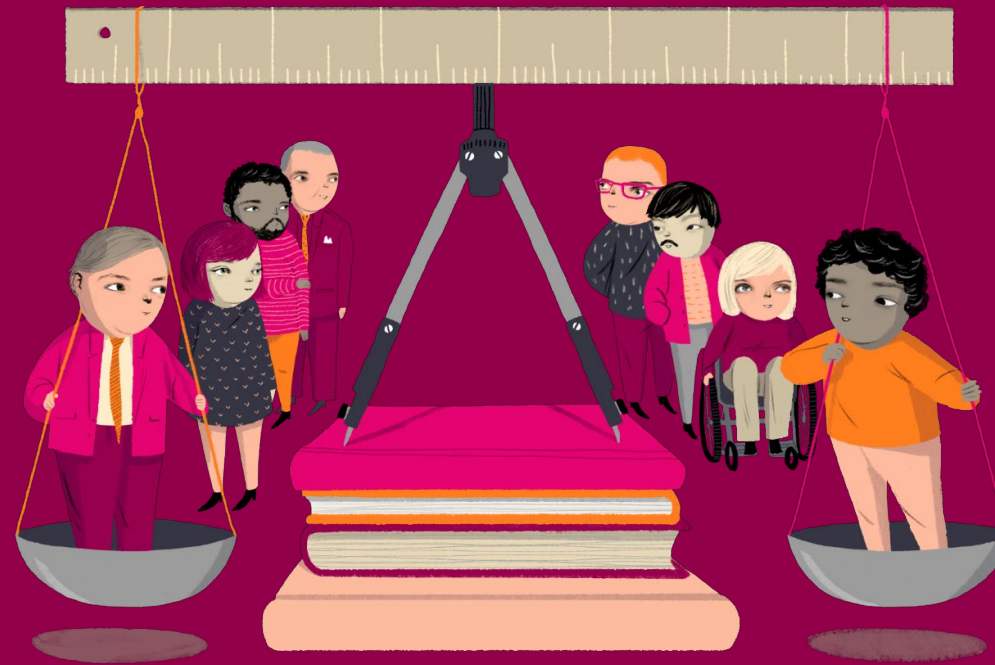

Folk— bildnings — rådet

Studeranderätt

Bakgrund – studeranderättsligt arbete och FSR

- Varför startades folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR)?
 - Sedan 2014 är det ett statsbidragsvillkor att ha ett studeranderättsligt arbete
- Vad är ett studeranderättsligt arbete?
- Vilka lagar och processer påverkar deltagares rättigheter/skyldigheter (även om Folkbildningsrådet inte reglerar dem och de inte går att anmäla till FSR)?
 - Andra lagar t.ex. diskrimineringslagen
 - Olika avtal t.ex. hyresavtal på internat
 - Andra processer som behövs parallellt t.ex. polisanmälan

Yttranden och rekommendationer från FSR 2022-2024

Sammanlagt 15 ärenden, vissa ärenden berör mer än ett område:

- Avskiljande – 9 ärenden
- Avstängning – 2 ärenden
- Antagningsprocessen – 2 ärenden
- Missnöje med utbildning – 2 ärenden
- Klagomålshantering och deltagarinflytande – 2 ärenden
- Krishantering – 1 ärende

Vanligaste rekommendationerna från FSR

- **Förtydliga rutiner för kommunikation och dokumentation**, exempelvis vid avskiljande, vid studieplanering inklusive särskilt stöd, eller vilka studieresultat som krävs för att få fortsätta.
- **Rutiner kring disciplinära åtgärder**, inklusive att tydliggöra vad de olika disciplinära åtgärderna varning, avstängning och avskiljande innebär, att införa tydliga processer samt att följa dem.
- **Revidera den studeranderättsliga ordningen**, göra sina regelverk mer lättillgängliga samt att bli tydligare i kommunikation av beslut.
- **Tydliggöra överklagandeinstanser** och se till att deltagarna har möjlighet att överklaga beslut.

Vanligaste vidtagna åtgärder av folkhögskolorna

- **Förtydligande av rutiner:** Flera skolor har gått igenom sina rutiner och förbättrat kommunikationen kring exempelvis studieresultat.
- **Uppdaterade handlingsplaner:** Några skolor har uppdaterat sina handlingsplaner för disciplinära åtgärder.
- **Förbättring av deltagarhandböcker eller liknande:** Information till deltagare har uppdaterats med exempelvis tydligare information om hur man hanterar kränkande behandling samt procedurer för avskiljande och avstängning.

De angivna åtgärderna stämmer i drygt en tredjedel av ärendena överens med rekommendationerna, i övriga ärenden stämmer åtgärderna endast delvis överens med rekommendationerna.

Reflektioner från folkhögskolorna

- Vikten av tydlig och tidig kommunikation exempelvis när det gäller studieresultat och disciplinära åtgärder.
- Behov av att kontinuerligt arbeta med och uppdatera sina policydokument, samt att göra dem mer tillgängliga på olika plattformar. Det nämns även att det är viktigt att deltagarna involveras i arbetet med studeranderätten, inte bara informeras vid kursstart.
- Att skolorna behöver skapa bättre förutsättningar för dialog, särskilt när det gäller svåra beslut som t ex avskiljande. Det handlar om att säkerställa att deltagarna känner sig hörda, även om besluten inte alltid blir till deras fördel.
- Vissa skolor betonar att arbetet med att se över rutiner kring deltagarnas rättssäkerhet och regler alltid kan förbättras, och att det är viktigt att kontinuerligt utveckla detta.

Sammanfattande analys och problembild

- Rutiner och handlingsplaner som inte är tydliga och tillgängliga
- Rutiner och handlingsplaner som inte efterföljs i skarpt läge
- Avsaknad av dokumentation vid samtal, överenskommelser och liknande
- Deltagare som blir ensamma i processen - brister i ansvarstagandet för deltagarnas rättigheter i konfliktsituationer

Samtal i grupper

- Reflektera tillsammans utifrån det som presenterats
- Ser ni samma problemområden eller andra i ert studeranderättsliga arbete?
- Tänk på ett deltagarärende ni haft på skolan– vad hade ni kunnat göra annorlunda för att inte hamna där?
- Enas i gruppen om minst en fråga/synpunkt/utvecklingsområde (eller lösning!) som ni tar med er till helgruppen

Reflektion i helgrupp och återkoppling

- Frågor/synpunkter/utvecklingsområden lyfts från grupperna!
- Återkoppling från Ingela och Madlene

Avslutning och tips!

- Skolan har stort ansvar för att det studeranderättsliga arbetet ska vara levande och efterföljas – och för att deltagarnas rättigheter tillvaratas
- Tänk på tydlighet och tillgänglighet i information till deltagare
- Om det uppstår ett problem/en konflikt
 - Dokumentera i tid
 - Ge deltagaren stöd i processen
 - Stressa inte på slutet utan följ uppsatta rutiner
- Fundera över etiska gränsdragningar i arbetet t.ex. på vilka grunder en deltagare kan avskiljas
- Ta gärna hjälp av antidiskrimineringsbyråer i frågor/utbildning om detta område!

Tack för oss!

Ingela Johansson och Madlene Roth

Handläggare

Ingela.johansson@folkbildningsradet.se

Madlene.roth@folkbildningsradet.se